

Посібник Логопеда



Логопедія — це наука про порушення мови. Логопедія вивчає причини, механізми, симптоматику, перебіг, структуру порушень мовленнєвої діяльності, систему корекційного впливу. У структуру логопедії входять логопедія дошкільна, шкільна і логопедія підлітків і дорослих.

Логопед – це фахівець, який займається виправленням дефектів мовлення та поліпшенням дикції.



Мета логопедії — розробка системи подолання і профілактики мовних розладів, а також вивчення, навчання, виховання людей з порушеннями мови. Логопедія розглядає порушення мовлення з точки зору попередження та подолання засобами спеціально організованого навчання і виховання, тому її відносять до спеціальної педагогіки.



Види дефектів мовлення:

заїкання

затримка мови

дислалія (порушення вимови звуків)

мутизм (небажання дитини спілкуватися і відповідати на питання)

ехолалія (мимовільне повторення слів)

різні порушення темпу і ритму мови

дисграфія (заміна букв і складів, написання букв в протилежну сторону)

дислексія (порушення мовного слуху, викривлення слів, відсутність розуміння прочитаного)

алалія (повна або часткова відсутність мови, викликане

недорозвиненням мовної зони кори головного мозку)

ринолалія («носове звучання» через анатомічні особливості будови мовного апарату)

дизартрія (збій в роботі мовного апарату з боку нервової системи)

У завдання логопеда входять розширення і збагачення словникового запасу дітей, розвиток зв'язного мовлення і навчання грамоти, виправлення граматичних помилок. Крім володіння методиками корекції усного та писемного мовлення, логопед знайомий з основами невропатології, психопатології, патології органів слуху і мови.



ЛОГОПЕДИЧНІ ІГРИ ТА ВПРАВИ

Ігри та вправи на розвиток слухової уваги, сприймання, пам'яті

Дидактичні ігри – вправи на розвиток фонематичного слуху

Розвиток фонематичного слуху

Ігри на розвиток мовного дихання

Ігри для розвитку мовного дихання

Ігри та вправи на розвиток дихання

Вправи для розвитку голосу

Жартівливі віршики з повтореннями окремих складів:

Артикуляційна гімнастика

Ігри та вправи на розвиток слухової уваги, сприймання, пам'яті

“Що ти почув?”

Дитина тихо сидить в кімнаті. Запропонуйте заплющити очі й послухати вулицю. Через деякий час дозвольте розплющити очі, та розпитайте дитину про її враження. Можливо вона почула гудок машини або сміх дітей, можливо – голос пташки чи ваше дихання і т.д.

Дидактичні ігри – вправи на розвиток фонематичного слуху

Гра «Хто краще чує?»

Мета: розрізнення на слух шиплячих звуків [ш], [щ], [ч], [ж].

Хід гри.

Вихователь каже, що Буратіно хоче пограти з ним гру. Він буде називати слова, а дитина якщо почує звук [ш] підніме руку. (Пропонуються такі слова: шуба, зошит, шапка, сапка, каша, Саша).

На звук [щ] – щука, щітка, шило, дощ.

На звук [ч] – чоботи, вечір, річ, вірш, човен, шуба.

На звук [ж] – жук, сік, ніж, віз, жаба, шапка.

Розвиток фонематичного слуху

“Впіймай звук!”

Поясніть дитині, що ви будете вимовляти різні звуки, а їй потрібно буде плеснути в долоні – “впіймати звук”, коли вона почує певний звук. Необхідно дотримуватись принципу від

простого до складного:

- звук [а] серед у, у, а, у;
- звук [а] серед о, а, і, о;
- звук [і] серед и, е, і, и;
- звук [с] серед л, н, с, п;
- звук [с] серед ш, ж, ч, с і т.д.

Ігри на розвиток мовного дихання

Гра 1. Перекочування силою видихуваного повітря ватної кульки на поверхні столу.

Гра 2. Дмухання на паперові кораблики, що плавають у воді.

Гра 3. «Веселі кульки». Дмухання на повітряні кульки, які висять зверху над головою дитини.

Ігри для розвитку мовного дихання

Для розвитку мовного дихання дитини використовуються безліч дихальних ігор: здувати сніжинки, папірці, пушинки зі столу, з руки; дути на легкі кульки, олівці, свічки; дути на плаваючих в тазу качечок, корабликів, дути на всілякі вертушки та інше; надувати надувні іграшки, повітряні кулі, пускати мильні бульбашки; піддувати вгору пушинку, ватку і так далі.

Ігри та вправи на розвиток дихання

“Забий м'яч у ворота”

Запропонуйте дитині подути на ватний чи паролоновий мячик, так, щоб він покотився у ворота (їх можна зробити з дроту, або намалювати). Повітряний струмінь повинен бути плавним, повільним, безперервним.

Вправи для розвитку голосу

Важливо проводити також вправи для розвитку голосу. Такі ігрові вправи необхідно проводити на добре знайомих дітям звуконаслідуваннях. Під час занять необхідно стежити за тим, щоб усі звуконаслідування дитина вимовляла на видиху.

«Аня співає пісеньку» – А-а-а, а-а-а.

Жартівливі віршики з повтореннями окремих складів:

Жартівливі віршики з повтореннями окремих складів:

Язик угору — ша, ша, ша;

Наша Маша в ліс пішла.

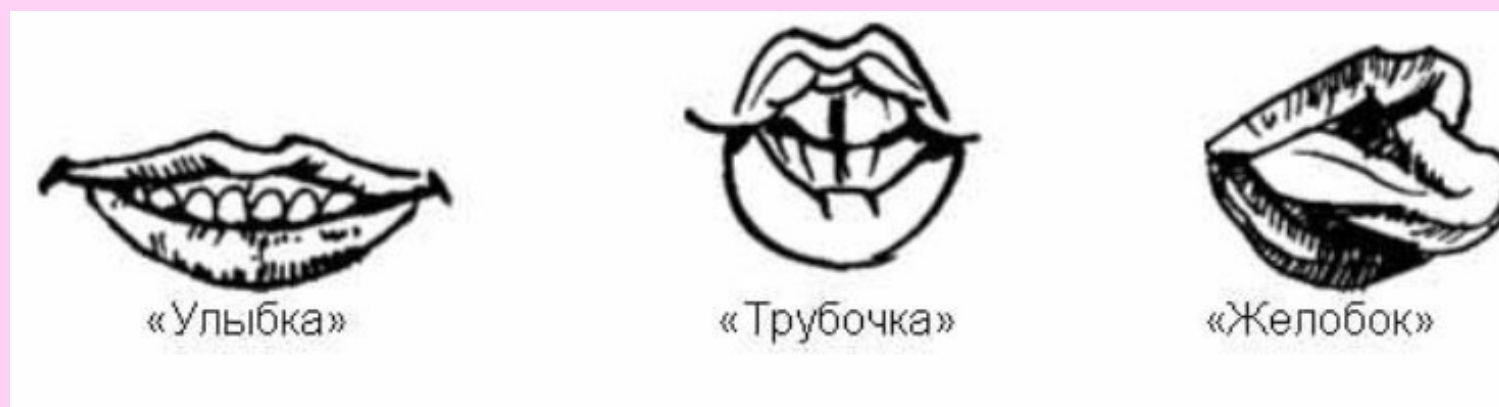
Язик донизу — са, са, са;

Укусила ніс оса.

Артикуляційна гімнастика

Артикуляційну гімнастику бажано проводити щоденно, відводячи на неї від 5 до 15 хвилин, в залежності від віку дитини. Не перевантажуйте дитину, не вимагайте від неї виконання всіх вправ під час одного заняття.

Перед початком роботи необхідно показати дитині вправу та пояснити її виконання. Для того, щоб дитини проявила цікавість до артикуляційної гімнастики, її слід проводити в ігрові форми.



ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Гарного дня ♥